

3956

Söndagsbarn & rödhåriga.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Barn som voro födda på en söndag, kallades av allmogen för "söndagsbarn". Dessa troddes i allmänhet vara utrustade på ett helt annat sätt än barn födda å någon av de övriga veckodagarna. Sålunda var det bestämt att dessa absolut kunde se och höra saker och ting, som ingen annan kunde, Spöken, gästar kunde de se när som helst. Var ett söndagsbarn ute och promenerade en kväll, hände det ofta att dessa mötte både brud- och liktåg utan att andra såg den minsta skymt av desamma. Ja, de kunde till och med se vem den döde var och på så sätt i förtid ha reda på när den och den skulle gå bort. Dessa barn skulle också vara de enda till-^{lika} med torsdagbarn, skulle få se sjunkna städer eller sött, när dessa visade sig för människorna.

Allmänt eftersträvade både far och mor att få sig ett söndagsbarn, eller också att deras barn kunde komma i giftermål med ett dyl. för att på så sätt komma i åtnjutande av dess lycka eller anseende.

Barnen voro också mycket skickliga i konsten att utpeka var tjuvgods var gömt, ja, till och med utpeka vem tjuven var. Förborgade skatter, eller gömda penningsskrin, voro ting, som för dem pekade lätt uppdagades. Räddhåga och dysterhet voro helt främmande för dessa barn.

3956

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Om man får tro på gammalt skrock, betyder det således mycket på vilken dag ett barn är fött. I ett vers hetter det nämligen:

Måndagsbarn	har fagert skinn,
Tisdags "	har älskligt sinn,
Onsdags "	är fött till ve,
Torsdags "	får mycket se,
Fredags "	skall-möderna-trycka får kärlek och lycka
Lördags "	skall mödorna trycka,
Söndagsbarnet	får länge leva och njuta, blir vist och rikt och sedan berömligt sluta.

Nyårsnatten kunde de som voro födda på en söndag och sålunda ägde förmåga att kunna blicka i det fördolda, gå nyårgången. Detta gick så till, att man gick runt kyrkan sju gånger kl. tolv på natten med ett ullgarnsnystan efter sig, och för varje gång man kom till kyrkdörren skulle man titta genom nyckelhålet. Men ett oavvisligt villkor var att man skulle då stå på en medförd psalmbok. Under hela proceduren skulle man vara absolut tyst, i annat fall var det meningslöst att gå. Efter det sjunde varvet skulle man få se åtskilliga av det kommande årets händelser, såsom bröllop, begravningar, olyckshändelser, naturkatastrofer m.m.

Skriv endast på denna sida!

3956

Beträffande rödhåriga, vilja några påstå att detta kommer sig därav, att modern medan hon ännu bar barnet, skulle ha beskådat någon eldsvåda, där eldens tungor flammade skyhögt, och på så sätt imponerat på henne. Andra återigen påstår att det kommer sig därav, att föräldrarna, då barnet avlades, låga på madraser av havrehalm. "För all del ta ingen havrehalm" är ett stående yttryck, som man än i dag kan få höra, då någon skall stoppa en madras. Giftermål mellan ett par rödhåriga personer anses nära nog som onaturligt, och de ha sannerligen ingen glädje av detsamma, om man får tro en gubbe, som påstod att av tre äktenskap mellan rödhåriga personer, allesammans blevo upplösta -- det blev alltså 100 % -- vilket inte är vidare rekommenderande för den "röda rasen".

3
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Klas Laggade Västerby
mynd. 1933.

3956

Tattare. & lappar.

mynd. av G. Frithén
Ber. af Karolina Parlyson
Född 1871.
Tschalljunga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Sedan urminnes tider ha lapparna varit ansedda som trolldomskunniga. De ägde sålunda förmåga att vända vinden och på så sätt hejda ett skepp långt ute till havs. Denna tro lever förresten kvar än i dag bland stor del av fiskarbefolkningen, och dessa plägar ofta i stäven på sina skutör ha ett litet snöre med lappknutar vilket giver förlig vind. Dessa snören knyts av lapparna och säljas till fiskare o.d.l. Vidare ha lapparna ord om sig att vara synnerligen skickliga väderleksspåmän. Har en lapp spått regn, så kommer det också på utsatt tid.

Tataare, voro ett folk som ofta höllo till på marknader, där de med sitt hästskojeri lurade hederliga bönder. De voro mycket illa omtyckta, och var de komma väckte de förskräckelse för sitt svartmuskiga utseende. De foro land och rike kring i en öppen, dålig vagn, och merendels voro hästarna ingenting annat än benrangel. Allt ordnat arbete voro för dem främmande. De levde huvudsakligast på tiggeri, men ofta förde de med sig "lerkar" som de utbjödo i bondgårdarna, men detta var mera för syns skull. Fingo dessa folk inte sin vilja fram hotade de att förgöra gårdens kreatursbesättning eller också förtrolla folket. De föregävo att de mäktade bota sjukdomar, men detta var nog mera för att komma över penningar, som de utbjödo sina tjänster härvidlag.

Skriv endast på denna sida!